

Boserup Sanatoriet

Boserup Sanatorium opførtes af Københavns Kommune i årene 1899 – 1901 og indviedes 26. oktober 1901. I november kom de første fire patienter. Det var et af de første tuberkulosesanatorier her i landet. I den ene bygning boede kvinderne og i den anden mændene – 152 sengepladser i alt.

Bygningernes opførelse blev ledet af Inspektør ved Sct. Hans Hospital, arkitekt H. Meyer, under stadsarkitekt Prof. Fengers overtilsyn. Budgettet for byggeriet var 555.000 kr.

Opførelses- summen blev 640,000 kr. eller 4210 kr. pr seng.

I sanatoriets første 4 år nøjedes man med belysning med petroleumslamper og stearinlys. Til hver seng hørte et stearinlys og en spand til at spytte i. Den 8. december 1905 kunne man anvende elektrisk lys fra det nyoprettede elektricitetsværk på Sct. Hans Hospital. Fra 1918 leveredes elektriciteten delvist fra Kattinge værks vand-turbineanlæg.

N.J. Strandgaard var sanatoriets lægechef fra 1901 – 36.

Boserup Sanatoriet

Kuren for lungetuberkulosen var opkaldt efter en tysk læge - Saugmanns kur. Patientens adfærd var nøje afpasset i forholdet mellem hvile og bevægelse, frisk luft under og passende ernæring – i de fleste tilfælde overernæring eller som Dr. Strandgaard kalder det: hensynsløs overfødring. Patienterne måtte spise op til 10 æg og 550 g kød dagligt.

I de første år kostede det en krone og 20 øre om dagen, hvis man skulle indlægges på Sanatoriet i Bose-

rup. Hvis man var medlem af en sygekasse, var det halv pris. Mange mindrebemidlede havde ikke råd til opholdet.

Tidligere Lungepatienter stiftede senere en fond - "Boserup Minde" fonden, som gav mindrebemidlede mulighed for at komme til Boserup. Ud fra den fond blev senere "Bomi" (Boserup Minde) oprettet på Maglegårdsvej 15 i Roskilde som genoptræningscenteret for lungepatienter (senere til hjerneskadede).

PATIENTER I LYSTAD

BYGGELEGGEGALLEN

Foran hver bygning står stadig pergolaerne, hvorunder patienterne dagligt i timevis lå på rad og række for at få frisk luft

ENVEJERELSE

ARMED STUE

3. "Skulle" Lager på Boserup ca. 1920

DAGLIGSTUE

Boserup Hospital Personal ca. 1919-20

"Jernstue" Personal på Boserup Hospital ca. 1920

Prægt. fra Boserup "Skulle" ca. 1920

Boserup Sanatoriet

Fra artikel i Politiken 8.11.1926: Boserup Sanatorium holder 25års jubilæum.

De forløbne 25 år har haft en gennemsnitlig belægning på 140 patienter, og i det hele er der udskrevet 7541 patienter, af hvilke en stor del siden har været i stand til at yde en betydelig arbejdsindsats.

Sanatoriets skønne beliggenhed i Boserup Skov – skoven med de blå anemoner – den fortrinlige pleje og

den kammeratlige tone mellem patienterne, får de fleste syge til at huske sanatorieopholdet med glæde. Patienterne færdes til stadighed med hinanden, og der udvikles en fællesfølelse og kammeratskab omtrent som på en skole eller i militæret.

Der indførtes i 1909 arbejdsterapi. Mændene deltog i træfældning, brændehugning og havearbejde. Kvinderne lavede håndarbejde og husligt arbejde.

Boserup Sanatoriet havde brugsret over en park med nåltræer på 30 ha og patienterne kunne færdes i Boserup skov. Der var anlagt 10 km spadseregang og 150 bænke.

Boserup Sanatoriet

Sanatoriekurens varighed strakte sig fra 3 måneder til 1 år eller mere. Af de 7228 patienter, der er udskrevet fra Sanatoriet 1901 -1926, var 33,9% relativt helbredt, 17,2% betydeligt bedrede, 27,8% bedrede, 13,6% uforandrede, 6,5% forværrede. 49,3% var ved udskrivelsen fuldt arbejdsdygtige og 31,6% delvis arbejdsdygtige.

Ansatte i 1926. Ud over overlægen var der ansat 2 reservelæger, fire sygeplejersker, to tilsynsdamer, en afløserke, køkkenbestyrerinde, desinfektionsmand, kusk, kedelpasser, maskinreparatør, 3 karle og 34 stuepiger foruden

en del løs arbejdskraft. Kattinge værk der var under Sct. Hans stod for havearbejdet.

I 1940 blev Boserup nedlagt som tuberkulosesanatorium. I stedet overtog det større sanatorium i Avnstrup opgaven. Sct. Hans hospital overtog derefter bygningerne i Boserup og drev det i en årrække som en afdeling af hospitalet.

Tuberkulose blev i løbet af 50'erne og 60'erne efterhånden trængt tilbage, først og fremmest pga. bedre kost og sundhedstilstand og bedre sociale forhold, bolighold mv.

Roskilde, Boserup Sanatorium.

Ledvogterhuset blev i 1923 taget i brug som bolig af en gift kedelpasser.

PATIENTER PÅ STUEBENDE.

PATIENTER VED MADTIDEN.